

1988.gads. Gandrīz desmit gadu turpinās asiņainais karš Afganistānā, par kuru oficiālā propaganda vēsta kā par brālīgo palīdzību draudzīgai tautai. Mums stāstīja pasaciņas par to, kā "ar prieka asarām acīs afgāņu tauta sagaidīja padomju karavīrus, kas izpildīja internacionālo pienākumu", mūs pārliecināja, ka padomju karavīri nevis karo, bet stāda kokus, palīdz Afganistānas ļaudīm uzsākt jaunu dzīvi.

Tajā pat laikā padomju valsts dažādās daļās tika aizsūtīta «krava -2000» - cinka zārki ar jauno puīšu mirstīgajām atliekām, jo viņi bija saplēsti gabalu gabalos pēc fugasa bumbu sprādzieniem vai sadeguši bruņumašīnās un tankos. Pilsētu un lauku kapsētās parādījās tūkstošiem jaunu apbedījumu. Zem kapu plāksnēm atradās nepieredzēju-

«SAVOS SAPŅOS ES JOPROJĀM KAROJU...»

Pagāja 15 gadi kopš padomju karaspēku izvešanas no Afganistānas. Kremļa sirmgalvju izraisītajā karā piedalījās 3000 jauniešu no Latvijas. Vairāk nekā 60 cilvēku gāja bojā tālu no dzimtajām mājām. Šis karš mums vēlreiz pierādīja, ka nav iespējams uzvarēt tautu, kas aizstāv savas dzimtenes brīvību un neatkarību. Nevar piespiest veselu tautu dzīvot atbilstoši noteikumiem, kas ir ieviesti ar durkļu palīdzību. Afganistānas karā piedalījās arī mūsu pilsētas un rajona iedzīvotāji. Par mūsu novadniekiem – domes deputātu Valēriju Karpovu un Pēteri Suveizdu mēs pastāstīsim šajā «Krāslavas Vēstis» numurā.

šie, kaujas ugunīs nenorūdijušies jaunieši, kurus vēl nesen mātes pavadīja tālu prom no ģimenes ligzdas.

1988.gada 1.aprīlī 103. Vitebskas gaisa desanta divīzijas medicīnas bataljonā, kas tolaik dislocējās Kabulā, ieradās vecākais leitnants Valērijs Karpovs, kuram bija uzticēts pieņemšanas šķirošanas vada komandiera amats. Viņš ir dzimis Preiļos, beidzis Rīgas Medicīnas institūtu, tolaik jau bija dienējis desanta karaspēkā, tāpēc labi bija apguvis ne tikai medicīnas profesiju, bet arī nepieciešamības gadījumā varēja izpildīt jebkuru kaujas uzdevumu. 26 lēcieni ar izpletni liecināja par nopietnu sagatavošanos rīcībai jebkuros apstākļos.

Darba uzdevumi «šķirotavā» reizēm ir morāli daudz sarežģītāki un šausmīgāki par cīņiem ar afgāņiem. Karpovs un viņa padotie sagaidīja helikopterus un bruņutehniku, kas atveda ievainotos karavīrus. Jauniešus ar ievainojumiem no lodēm, minu sprādzieniem, apdegumiem uzreiz sūtīja uz operāciju galdus, citus uz asins pārliešanu, lai pēc tam aizvestu uz hospitāļiem Maskavā, Taškentā, Ļeņingrādā ...Pēc darba ievainoto šķirošana

Valērijs asistēja ķirurgiem, arī pats operēja.

Karavīrus ar nāvīgām brūcēm, vēl dzīvus, nesa uz palātu, kur jau izvietoja tos, kam bija lemts doties mājup "melnajā tulpē". Šos notikumus nav iespējams izsvītrot no atmiņas.

Lidlauks atradās netālu no medsanbata. Kādu dienu to apšaudīja ar reaktīvajiem šāviņiem, kuri bija pildīti ar fosforu. Vairāk nekā piecpadsmit helikopteru pilotu ar smagajiem apdegumiem bija atvesti "šķirotavā." Valērijs Karpovs ar saviem padotajiem sniedza viņiem pirmo palīdzību. Līdzīgas epizodes atkārtojās vēl ļoti bieži.

Dažreiz vecākais leitnants Karpovs kopā ar izlūkiem bija devies kaujas uzdevumos, dienaktīm sēdēja slēpņos, kad bija nepieciešams saņemt gūstekņus, lai dabūtu svarīgus dokumentus. Viņam nācās piedalīties arī kaujās, likvidēt karavānu. Bet galvenais bija viņa ārstēšanas darbs: amputēt rokas un kājas, operēt...

Karš vienmēr ir saistīts ar asinīm, bēdām un nāvi. Cilvēki saka, ka ķirurgi pierod pie visa, taču neticiet tam. Izkropļotie ķermeņi un likteņi nevar atstāt vienaldzīgu pat visnorūdītāko cilvēku.

Valērijs zināja un jūta, ka

karš tuvojas noslēgumam. Tādēļ vairākus jauniešus, kas bija jau veseli un kuriem līdz dienesta beigām palika dažas nedēļas vai mēneši, viņš, pārkāpjot visas instrukcijas un pavēles, centās turēt medsanbatā līdz pēdējai dienai. Šie puīši droši vien līdz šim laikam atceras kara mediķi Valēriju Karpovu, to vidū ir arī divi jaunieši no Latgales.

...Jau bija sākusies karaspēka izvešana no Afganistānas. Kopā ar desantniekiem vecākais leitnants Karpovs jau veselu mēnesi dežurēja blokpostēnos, kas nosedza bruņutehniku no "dušmanu" uzbrukumiem.

1989. gada 13. februāri viņš kopā ar savu kara daļu šķērsoja valsts robežu un drīz ieradās Vitebskā, kur turpināja dienēt vēl vienu gadu.

... Bieži no rīta es satieku Valēriju, kas steidzas uz darbu. Krāslavas centrālās rajona slimnīcas ķirurģijas nodaļas ordinators, Krāslavas novada domes deputāts šodien kopā ar kolēģiem rūpējas par cilvēku veselību. Taču ... Afganistāna uz ilgāku laiku ir palikusi viņa atmiņā. «Savos sapņos es joprojām karāju», saka Valērijs.

Grigorijs Gontmahers.

Borisa Tarlecka foto.